

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 103 (25)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. BIRZELIO MĒN. JUNHO 16 D.

IV METAI

Lietuvių Tautos Golgotos Desimtmetį

Minint

LIETUVIAI,

prieš dešimt metų, birželio 14-21 dienomis, sovietinis okupantas nusiaubė lietuvių tautą pirmuoju masiniu trėmimu. Lietuva neteko tomis dienomis arti 40 000 savo gyventojų. Su pasikartojusia okupacija atėjo ir tebeina irėmimo bangos. Jų pasėka - į Rusijos plotus jau išvežta apie 550.000 lietuvių. Trėmimams galo nematyti ir jo nebus, kol bus sovietinė valstybė, nes priverčiamaisiais darbais ir deportacijomis pagrįsta visos sovietinės valstybės ūkis, nes žmogaus pažeminimas ir asmenybės sunaikinimas plaukia iš sovietinės ideologijos.

Trėmimais sovietai vykdo patį baisiausią nusikaltimą prieš žmogų, nes laužo pagrindines žmogaus teises: suardo šeimas, atima vaikus nuo tėvų, išrauja žmogų iš savo krašto ir įstumia jį į mirštamai naikinančias nepakeliamo šalčio, bado, persekiojimo aplinkybes Naujųjų laikų vakariečiui, kuris rašo žmogaus teisių chartas, permaža yra pasipiktinti ir protestuoti prieš šią naujųjų laikų išrastą barbarystę. Jai turi būti pasipriešinta. Mes žinome, kaip priešinasi mūsų broliai tėvynėje. Dešimtys tūkstančių krito kovoje. Bet dvasia nepalūžo, ir pasipriešinimo nenutraukė. Vakarų stebėtojas su nuostaba priima jų žygius, Bet ir jie tėvynėje ir mes Vakaruose esame per silpni, kad pašalintume sovietinę sistemą ir broliams grąžintume žmogaus teises. Tik visų tautų solidarios pastangos gali sugriauti sovietų sukurtą pasaulio kalėjimą.

Vakarų pasaulis jau pradeda tai suprasti. Mūsų, kurie esame tarp vakariečių, žodis ir raštas turi būti įjungtas tam susipratimui ir apsisprendimui pagreitinti. Minėjimų progom ar per visas dienas spaudoje, susirinkimuose, pasikalbėjimuose kelkime vakarų žmonėms tuos baimumus, kuriuos išgyveno ir tebegyvena mūsų tauta. Visu savo buvimu būkime gyvuju skundu, liūdimu ir išpėjimu. Išpėjimu, kad tik vakarų pasiryžimas pašalinti sovietinę sistemą pašalins ir priverčiamųjų darbų stovyklas, pašalins pavojų nuo Lisvojo pasaulio, o pavergtuosius išves į laisvę. Visomis progomis parodykime tikrąjį, be maskės, sovietų veidą.

Mums patiems, esantiems Vakaruose, birželio 14-21 diena tebūnie prisiminimas, kad sustiprintume pasipriešinimo frontą prieš sovietų vykdomą tautos naikinimą. Sovietai siekia sunaikinti žmogų - kuris lietuviškai galvoja, kalba, lietuvišką kultūrą kuria. Naikinimo aktyvaizdoje tebūnie karštas pasiryžimas emigracijoje išlaikyti l i e t u v i. Tebūnie pagarba šeimoms, kuriose auga jaunimas su lietuviška širdim ir kalba. Tebūnie pagarba kovotojams už lietuvišką mokyklą. Tebūnie pagarba rašytojui, dainininkui, vaidilai, dailininkui, mokslininkui, spaudos ir kitam kultūros darbininkui, ir tebūnie su meile, su parama lydimas jų darbas. Tebus padėka tam, kuris su atodūsiomis užpraktuotu pniaigu remia Lietuvos laisvinimo ir kultūrinės kūrybos žygius.

Sovietai išblaško lietuvius po plačius tyrus. Bet išblaškytuosius jungia tėvynės ilgėsys ir karštas troškimas, bent mirti tėvynėje. Tetvirtėja ir tarp mūsų ryšys. Per Pasaulio Lietuvių Bendruomenę pavirskime vieninga organizuota jėga. Laisvinimo pastangas dar labiau sutelkime apie laisvinimo organus, susidrausdami nuo kokios separatinės veiklos Žygiai lietuvių bei ir vienybei tarp savųjų išlaikyti tebus mūsų atsakymas okupantui, su giliu sielvartu minint savuosius, draugus ir nežinomuosius tremtinius, kankinius ir žuvusius, su meile ir pasididžiavimu sekant kovojančiųjų žygius. Jų aukos, žygiai ir mūsų pastangos tebus vardan tos Lietuvos blaivesnės ateities, kuri stiprėjančiais vilties pragiedruliais veržiasi pro tirštus nevilties rūkus.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

RUSU SPIONAZAS

Didelis komunistų laimėjimas yra tas faktas, jog jie visame pasaulyje turi šnipų, kurių nereikia siųsti iš Rusijos, bet kurie patys savo no

ra eina ir neša žinias į Rusiją. Maskvos komunistai yra sivelę į įvairias laisvųjų valstybių svarbias įstaigas, bandymų laboratorijas, netgi į

kariškus štabus. Tas Maskvos šnipų tinklas įneša daug nepasitikėjimo, sunkenybių ir pavojaus vakarų valstybių politinio gyvenimo reikalams.

Sovietai labai sumaniai pasinaudojo antrojo pasaulinio karo sąjunga su vakarų sąjungininkais. Pastaruoju laiku JAV įvyko visa eilė tardymų ir teismo procesų, kurie tik dabar įrodė ir visu rimtumu pavaizdavo, kaip giliai ir pavojingai tarptautinė Maskvos agentų organizacija yra išsiplėtusi. Panaši padėtis yra Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir kitose valstybėse. Užtenka tik paminti amerikiečių ir anglų atominės energijos šnipų bylas, italų fizikos profesoriaus Pontecovo pabėgimą į Sovietų Sąją, arba dabar dviejų anglų diplomatų dingimą. Dar nepatikrintomis žiniomis yra pranešama iš Amerikos, kad atominės energijos fabriko Kentucky direktorius Ernest Ende kartu su svarbiais dokumentais taipgi yra dingęs. Tik ką iš Romos pranešama, kad ten policija susekė rengiamą atentatą, kurio aukos turėjo būti Italijos prezidentas Einaudi ir generalinio štabo viršininkas gen. Marras.

Del visų šių įvykių yra lengva suprasti, kodėl JAV dabar imasi įvairių apsaugos priemonių prieš komunistus, pvz. kad ir imigrantų arba bendrai įvažiuojančių į Ameriką atžvilgiu. Šiame laisvės krašte betkokie asmens suvaržymai niekad nebuvo mėgiami, ir dabar daug kas prikiša, kad šios suvaržymo priemonės nesantios demokratiškos.

Komunistų špionazui sudaro palankias sąlygas ta aplinkybė, jog Maskva reikalauja iš kiekvieno komunisto, kurio krašto ar tautybės jis be būtų, visiškai ir aklo Rusijos komunizmui paklusnumo. Šeimos valstybės komunistai turi tiek lenkus Maskvai, kad turi daryti savo krašto išdaviką, kad pasidaryti ištikimu Stalino tarnu.

Gražus Lietuvos vaizdeis

KOREJOS KARAS

Paskutinių dienų karo įvykiai Korejos fronte visai persikėlė į komunistų valdomą šiaurės Koreją. Gen. van Fleet pradėtasis komunistų persekiojimas ir puolimo žygis tuoj po to, kai sužlugo didžioji kiniečių ofenzyva, yra sekmingai vykdomas tolyn.

Pasitraukus komunistams iš pietų Korejos, naujoji gynybosi linija buvo nukelta į šiaurės Koreją, kur centralinio fronto ruože ji gavo «geležinio trikampio» vardą. Tas trikampis randasi tarp Chorwon ir Kumwha vietovių, o jo šiaurinis galas remiasi į Pyongyang miestą, kuris yra šiaurės Korejos sostinė.

Į šį geležinį trikampį jau pereitą savaitę buvo įsiveržę 8-osios armijos daliniai, o paskutinėmis dienomis jau krito į amerikiečių rankas svarbiausi atsparos taškai Cherwon ir Kumwha.

Besitraukiančios kiniečių trupės slenka Kunsong kryptimi, kur komunistai perkėlė savo svarbiausią pasipriešinimo centrą.

Užimtuose Chorwon ir Kumwha miestuose amerikiečiai rado didelius kiekius karo medžiagos, kurios didelė dalis buvo paslėpta specialiai iškastuose požemiuose. Be kitko, buvo surasta visa ligoinė su moderniškais chirurgijos aparatais.

Šiaurės Korejos sostinė tokiu būdu atsidūrė amerikiečių artilerijos ugnies atstume ir, labai galimas dalykas, kad Pyonyang įantru kartu pakliūs į amerikiečių rankas.

Pirmą kartą ją užėmė sąjungininkai, vykdam Mac Arthurui pereitą metų lapkričio mėn. visos Korejos užėmimo planą.

Kaip iš dabartinių operacijų galima spręsti, 8-osios armijos tiesioginis tikslas yra šiuo metu užimti jau anksčiau žinomą Piongiang—Vonsan

liniją, kuri įstrižai kerta Korejos pusiasalį. Ta linija gali būti arba ateities gynybosi linija arba išeities taškas toli mesnei ofenzyvai — žygiui iki Mandžiurijos sienos.

Tuo tarpu karas eina ir nei militariniai nei diplomatiniai vadai nėra padarę jokių žygių, kurie leistų spręsti apie betkokią paliaubų galimybes.

JAV krašto apsaugos ministris gen. Marshall grįžęs iš Korejos fronto, kur buvo staiga nuvykęs, aiškiai pasisakė, kad karas bus vedamas toliau. Toliau jis pranešė, kad kariaujančios amerikiečių trupės Korejoje bus pakeičiamos naujais kariais nuo 25.000 iki 50.000 vyrų per mėnesį. Tą patį dalyką patvirtino ir Dean Rusk, valstybės departamento pasekretorius, kuriu, kuris pasakė, kad šiuo metu nėra svarstoma nei jokių paliaubų nei vedama jokių derybų.

Pataria Bombarduoti Mandžiuriją

Gen. Wedemeyer pataria bombarduoti Mandžiurijos geležinkelius esančius rusų ir kiniečių komunistų kontrolėje.

— Šitas bombardavimas galėtų išprovokuoti pasaulinį karą, bet privalome bandyti, — sako generolas.

— Šią savaitę visai nelauktai Korejos frontą aplankė JAV krašto apsaugos ministris gen. Marshall. Apie jo lankymosi tikslus nieko aiškaus nebuvo pranešta. Yra daleidžiama, kad gen. apsilankymas yra siejamas tik su karais tikslais, bet tikroji to apsilankymo priežastis paaiškės vėliau.

Jau Uzlotojo stoga...

K. K. Lizdeika

Teisingiau būtų pasakius: «jis užgrobestojo stoga»... Tačiau su tuo barbarizmu mes esame jau apsipratę ir jis plačiai vartojamas. Ką tai reiškia? O reikalas toks: mūsų spaudoje mirgėte mirga žinutės, kad štai anas, arba kitas, vos metai kaip atvažiavo, o jau įsigijo žemės sklypą, arba jau statosi namą ir t. t. Tai gi aišku, apie ką čia kalbama. Vienur su nusistebėjimu, kitur su pasigėrėjimu, trečiur net lyg su pavydu minimi tokie tremtiniai, kurie, lyg tas Robinsonas, nors ir išmesti audros į tyrlaukius, tačiau nuostabiai trumpu laiku jau «dengia stogą» savo būsimam namo.

Tačiau teko aptikti ir kitokių minčių. Buvo daromos kitokios, dargi pasakysiu pasibaigtinios išvados: esą tiek tremtiniai, tiek pabėgėliai — emigrantai, dar nuo senųjų laikų vos tik spėja «atsistot ant savo kojų», įsigyti bet kurį turtelį ir dingsta jų patriotizmas, altuizmas ir p. Iš tokių esą jau sunku gauti vargstančiam tėvynei, arba kenčiantiems tautiečiams aukų. Argi ištikrųjų taip yra? Argi turtai g d na žmogų? Ir taip, ir ne. Ne be reikalo pats Kristus p sa ė: lengviau kupranugariumi pralįsti pro adatos skylutę, negu turėiui patekti į dangų. Gal dabar «turčiai» tapo išmintingesni, nuoširdingesni? Atrodo, ne. Greičiau priešingai. Bet gal tai eina reikalas tik apie dangų? Gal žmogus, tauta ir valstybė, pritekusi nelaimė kitap turėi yra traktuojami? Gal jie užjaučiami, šelpiami, gelbstimi? Juk dėl ko šių dienų visi blogumai ir esti, jeigu ne dėl to, kad žmonija žygiuoja priešingais, negu Kristus nurodė, keliais?

Nežiūrint visų pasibaigtinų, tik pragare sugalvojamų belševikų priemonių, jiems nepavyko išnaikinti nei pas save, nei užgrobtose žemėse nuosavybės jausmo. nes jis yra prigimtas. Todėl tiek turčiai gina savo fabrikus, rūmus, dangoraižius, tiek paskutinis vargšas elgeta savo syplyšusi krepšeli, nors jis būtų ir tuščias.

Savo rūšies nuosavybė yra ir kiekvieno mūsų gimtinė, sa voji šeima, net ir «bakūže samanota», kurioje mes išvydome pasaulį, kurioje mes augome, brendome, kurioje buvome tėvelių mokomi gyventi, jeigu reikalas bus, tai ir plačiame pasaulyje. Mes pagal save sprendžiame ir apie kitus.

Štai aš, užaugęs ir pagyvenęs savo mielame gimtame sodžiuj, toli nuo viešelių, bei didmiščių apie 12 metų, gyvenimo išblokštas iš jo lyg paukštis iš lizdo, apskridau pusę pasaulio, daug didmiščių aplankiau, patyręs gyvenime daug gero ir blogo, tačiau niekad nebuvau užmiršęs savo kuklios gimtinės ir visą laiką svajojau pamatyti tą namelį, darželį, bei obelį su kriauše, kurias sodino tėvas, kurių vaisiai man buvo ir liko skanesni už bet kuriuos atogrąžų vaisius, kad ir su mandriausiais pavadinimais...

Ir kada po 40 metų, man vėl teko ten apsilankyti, aš negalėjau iš susijaudinimo su silaikyti ir... apsiiverčiau. Arba jeigu žmogus į bet kurį darbą įdeda savo jėgų, savo širdies, tas darbas ir jo vaisiai tampa mieli, artimi, brangūs. Sunku su jais skirtis.

Šitai minčiai paremti aš galėčiau paimti kad ir... savo ūkį, kurį man mirdamas padovanojo puseserės vyras a. a. B. Ne paslaptis, kad ūkis buvo praskolintas, nualintas. Derlius būdavo 2-3 grūdai. Nors viso buvo 21 ha, tačiau pusė jų — pievos bei nedirbami dirvonai, kuriose be ūkio barzdžių bei karklių niekas ne norėjo augti. Gyvenamoji bei ūkio trobos buvo senos, begrūvančios. Ne tik senos, bet ir senoviškos: antai kluonas iš apvalių rąstų suręstas, o vienos geležinės vinies pasatytas! Mat senovės laikais lietuviai mokėjo ir medines vinis naudoti! Tačiau dėka iš ūkio kilusiai ir ūkį mylinčiai žmonai ir įdėtų lėšų po 20-25 metų tos vietos negalėjo atpažinti. Pakilo trobos skarda bei lentelėmis dengtos, išaugo 2 ha sodas, beržų bei liepų alejos, ožkabardžius pakeitė saldusis lubinas, seradelis, soja, baltieji bei raudonieji dobilai ir įvairūs varpiniai javai. Nenoriu čia smulkiau apsisistoti, tačiau paminėsiu, kad ūkyje buvo visi taip mėgiami kultūringi miestų patogumai, trūko tik telefono, bet ir tas buvo jau numatytas.

Atsimenu, kaip šėlo tėvyneje partinės agitacijos, ypač prieš rinkimus į seimą, liaudininkų bei socialistų spauda mane puldavo ir mano ūkį vadindavo d v a r u. (21 ha!) man dvarininku, buože, atseit darbo žmonių išnaudotoju ir jokiū būdu nenorėjo man pripažinti paprasto ūkininko titulo, nors prie ūkio darbų aš su žmona buvome pirmūniai ir paskutiniai.

Tačiau praėjo ir dingo visa tai. Praūžė ir II pasaulinis karas. Ir vėl apkeliamome pusę žemės, ir vėl matėme nemažą svieto ir vėl valgėme iš daugelio kepyklu duonos, tačiau... mūsų, Pilviškių krosnyje kentoji liko visų skaniausia, ir jei Dievas duos, mes vėl grįšime ten. Nevilioja mus nei egzotika, nei svetimi dangoraižiai; ir toliau lieka mums miela mūsų tėviškė.

Taigi, į ką aš čia lenkiu, kokiū išvadų aš noriu?

O noriu aš, kad visi mūsų tautiečiai įsigytu turty, įsigytu namus, kad ir svetimoje žemėje, ne tik tokiū būdu galės sutauptyti nepastovų pinigą, o jis sugriautai mūsų tėvynei oi kaip bus reikalingas!

Kad įsigiję svetur nuosavybę nebegriš atgal, aš nesibaiminu: aš pasitikiu mūsų tautiečių lietuvių dvasia, lietuvių išmintim, lietuvių realumu. Tai natvirtina senieji mūsų išeiviai, kurie savo širdimi ir aukomis ir vėl padeda grąžinti tėvynei laisvę ir vėl padės ją atstatyti didingą ir gražią.

Imkime kad ir taip gerai pažįstamus mums žydus: kiek šimtmečių praėjo, kol atstatė jie savo Izraelį? Nė tūkstantčiai metų nesužlugdė jų tautiškos dvasios ir niekur pasaulyje jie naištirpo ir nenu-tautėjo ir jeigu negali patys grįžti į palyginamai skurdžią Palestiną, tai gausiai aukoja milijonus dolerių. Visur ir vi suomet jie liko ištikimi savo Jehovai. Taip ir mes visur ir visuomet likime ištikimi Dievui, ir viską nugalėsime.

Lietuviai Pasaulyje...

Vatikano Atsakymas

VLIKui

Š. m. balandžio mėn. VLIK pasiuntė specialų raštą Pijui XII, proga 25 m. sukakties nuo šv. Sosto bulės «Lituanorum gente» paskelbimo. Dabar, VLIKo pirmininko vardu yra gautas toks Vatikano atsakymas:

Monsinjore,

Šventasis Tėvas su ypatingu pasitenkinimu priėmė sūnišką laišką, kuriame p. Brazaitis ir Jūs Jį pasveikinote Apaštališkosios Konstitucijos «Lituanorum gente» paskelbimo 25 metų jubilėjaus proga.

Skausmingos dabarties aplinkybės, deja, neleidžia jo švęsti, kaip tam laimingam įvykiui derėtų. Bet aš galiu jus užtikrinti, kad Aukščiausias ganytojas labai giliai ima į širdį sunkius bandymus, kuriems dar tebėra atiduoti jo sūnūs lietuviai, ir kad ateityje, kaip ir praetyje. Jis nenustos rūpinęsis idant prigimtosios ir pagrindinės visų tautų teisės būtų respektuojamos.

Su šitais jausmais Jis mielai suteikia Jums, o taip pat p. Brazaičiui ir visiems, kuriems jūs atstovaujate, prašomąjį Apaštališkąjį palaiminimą. Malonėkite, Monsignore, priimti mano atsidavimo mūsų Viešpatyje jausmus

Domenico Tardini

— J. Savickis, buv. Lietuvos nep. Pasiuntinys ir Italijos ministeris Skandinavijos kraštams, lankydamas Norvegijoje savo prietelius bei oficialiosius asmenis, taip pat buvo priimtas oficialioje audencijoje pas norvegų karalių Haakoną. Karalius itin domėjosi dabartine Lietuvos būkle bei ryškio svarbesniuosis Norvegijos klausimus

Belankydamas Stockholmą min. J. Savickis turėjo progos matyti naują Švedijos karalių Gustaf Adolf ir susitikti su visa eile žymesnių politikų: URM riu prof. Urden, parlamento užsienio komisijos pirmininku, min. Sandler ir kitais seimo, visuomenės bei spaudos žmonėmis. Visi jie rodė gyvo susidomėjimo Lietuvos reikalais.

Kopenhagoje min. J. Savickis panaudojo plačias pažintis iš ankstesnių laikų ir turėjo pasikalbėjimus su URM-jos vadovais bei su daugeliu žymesnių danų politikų.

Geteborge ir Malmoe jis ap lankė ten iš seno esančiuosis lietuviškuosius veikimo židinius. Buvo jo aplankyti ir estų bei latvių tenykščių kolonijų vadai.

Min. J. Savickis, sekmingai atlikę turėtus uždavinius Skandinavijos kraštuose, pro Pfulingoną nuvyko į nuolatinę savo gyv. vietą pietų Prancūzijoje.

— VLIKo ir Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumo atstovai šiomis dienomis Reutlingene (Vokietijoje) pasirašė susitarimą dirbti iš vien Tėvynės Lietuvos labui.

— VLIKo narys kpt. A. Silūnas išemigravo į JAV-bes. Jo vietor LUKS-ga VLIKe dabar atstovauja žurn. Simas Miglinas.

— Jau patvirtinta National

Comittee for a Free Europa lietuviškoji grupė, kurią sudaro: Juozas Audėnas, Kipras Bielinis, dr. Bronius Nemickas, Vacys Sidzikauskas, Mykolas Tolišius, dr. Antanas Trimakas, Pranas Vainauskas ir Vytautas Vaitiekūnas. Grupės prezidiumą sudaro: pirm. V. Sidzikauskas, sekr. dr. A. Trimakas ir izdinin. - K. Bielinis. grupė pradėjo darbą š. m. birželio 1 d.

AUSTRALIJA

Australijoje Karaliaus Mindaugo AM Institutas savo 1951 m. darbų pradžią atžymėjo iškilingu aktu, kuriame gražiai pasirodė lietuvių meninės pajėgos.

Paskaitą «Lietuvių tautos suverenumo raida» skaitė Instituto direktorius P. V. Raulinaitis. Australijoje įsikūrė ir abu konc. stovykloje nacių nukankinto buv. Klaipėdos kr. direktorijos pirmininko Rezgio sūnūs.

«A.L.» rašo, kad imigracijos ministerio pareiškimu, tik vienas DP rastas kaip komunistų agentas ir už ardomąją veiklą deportuotas. Porai emigrantų nebuvo Australijoje leista išlipti gavus iš saugumo organų Europoj pranešimą.

— Keli Sidnejaus laikraščiai įdėjo skelbimą, kad būtų parūpinta profesinio darbo agronomijos dr. J. Briedžiui. Ypač juo rūpinasi federal. parlamento narys Jeff Bate.

Ukraina ir Lietuva

Ukrainiečių Mokslų Akademija JAV-bese pradėjo reikšmingą darbą eilę paskaitų ir pasitarimų, skirtų Ukrainos santykiams su kaimynais moksliskam nagrinėjimui.

Šį pavasarį buvo paruošta pora paskaitų, skirtų santykiams su rusais ir lenkais nagrinėti.

Rudeninį paskaitų ciklą pradėti yra pakviestas lietuvis amerikietis istorikas, LAIC direktorius adv. Kostas R. Jurgėla. Jis sutiko paruošti paskaitą «Ukraina ir Lietuva».

— Latvis istorijos magistras K. Stalsans, buvęs Rygos lietuvių gimnazijos lotynų kalbos mokytojas ir veiklus lietuvių latvių vienybės veikėjas, baigia ruošti veikalą apie Vilniaus krašto lietuviškumą ir dalino suslavėjimo eigą.

Veiklas yra parašytas latvių kalba, betgi ruošiamasi ir lietuviškai išversti. Patsai autorius visai laisvai rašo lietuviškai.

Tai jau antras iš eilės latvių draugingumo pasireiškimas literatūroje vienu metų eigoje: kiek seniau, Lietuvių latvių vienybė pasiryžo išleisti latviškąjį Jurgėlos «Lietuvių tautos istorijos» vertimą.

— Vokietijoje M. Liet. laikr. «Keleivis» Nr. 2 Prūsų lietuvių vardu pasisako už M. Lietuvos žemių ir gyventojų sujungimą į vieną laisvą, nepriklausomą, demokratiškai valdomą Lietuvos valstybę, iškelia mintį atkurti vieningą ir nedalomą Aistiją, ir platokai pavaizduoja, kas būtų atsitikę su lietuviais, jei naciai būtų laimėję paskutinį karą.

Ordino politikos atgarsių dar ir dabar tebeesama, pvz. Muencheno universitete studijuoją iš Prūsų kilę studen-

tai sudarė korporaciją, pavadintą «Ordensland». Jos tikslai - aiškūs.

Vokietijoje plačiai skaitomas «Crist und Welt», gražiai pagyrė lietuvius už jų su gyvenimą

— Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdybos duomenimis, 1951 m. balandžio 1 d. vakarų Vokietijoje 10.271 lietuvis.

Prancūzų zonoj 584 asmenys.

US zonoj — 3.336.

Britų zonoj — 2.896.

Iš viso, stovyklose 6.836 asmenys ir privačiai 3.435 asmenys.

— Lietuviai moksleiviai (gimnazistai), kurie lanko įvairias kanadiečių kolegijas, organizuojasi Toronte. Ta organizacija bus vadovaujama liet. ateitininkų principais.

Jaunimo organizavimu rūpinasi liet. parapija ir ateitininkai sendraugiai, siekdami sulaukyti priaugantį jaunimą nuo nutautėjimo.

Kolumbija

Naujas lietuvių transportas atvyko į Kolumbiją. Iš Buenoventures visi tremtiniai nukreipti į Bogotą.

— Kun. dr. Garbukas, persikėlė iš Bogotos į Medelliną. Bogotoje tėvas Garbukas dėstė teologiją kunigų seminarijoje.

— Agr. Kazakevičius užaugino 4 ha kopūstų ir sekmin gaj juos parduoda. Stambesnių ūkių savininku — kolumbiečių dažnai kviečiamas, kai po konsultantas, į jų ūkius. Pažymėtina, kad juo susidomėjo žemės ūkio ministeris Bogotoje, pakviesdamas atvykti į ministeriją pasikalbėti.

KIRKIZAI LIETUVA IŠLAISVINO...

«Tiesoje» atskiroje atkarpoje «žydingi Kirkizija» su pasigėrėjimu pabrėžiama, kad Lietuvą padėjo išvaduoti - kirkizai! Iki šiol tarybinėje spaudoje vis būdavo pabrėžiama, kad Lietuvą «išvadavo broliškji rusų tauta ir armija».

Taip, Lietuva žino ir kirkizus, mongolus ir kitas laukines ar puslaukines rytų tautas, kurių bolševikiniai kariai taip pat yra prisidėję prie Lietuvos gyventojų žudymo be atodairos.

Linus piauna dalgiais

Kolchozų žemės vogimas, dalinimas lygiomis duonos avansų (ir tai sovietams nusikaltimas) etc. vyksta Molėtų, Veisiejų, Kaišiadorių, Skaudvilės ir kt. rajonuose. Plungės rajono kolchoze «Neris» 10 ha linų buvo nupiauti dalgiais. Apie tai praneša sovietų spauda.

— Australijoje ir juda lietuviai. Pertho mieste ir jo apylinkėse susibūrė dauguma lietuvių, kurie bendram veikimui organizuojasi į draugijas. Jaunimas yra įsteigęs sporto klubą.

— Sambūris «Kovas», Sidnejų yra įsteigęs sportininkų klubą «Kovas», kuriam priklauso vietoj ir apylinkėse gyvenantieji sportininkai. Klubas įeina į Australijos Lietuvių Bendruomenę

BRAZILIJOS ŽINIOS

Ada Rogoto

Žinoma Brazilijos lakūnė Ada Rogoto šiuo metu daro kelionę savo mažu vienviečiu lėktuvu per visą Ameriką.

Gegužės mėn. 28 d. ji atvyko į Kolumbijos sostinę Bogotą. Iki čia ji perkrido 10.000 kilometrų iš Brazilijos išskridusi ir aplankiusi Paragvajų, Urugvajų, Chile, Peru ir Ekvadorą.

Jos lėktuvas «Cesna» markės ir yra 90 arklio jėgų. Vidutinis greitis - 100 mylių per valandą, gali ore išsilaikyti iki 7 valandų.

— Pagal Matereologijos biuro pranešimus Paranos ir Santa Catarinos estadose yra laukiama žymaus temperatūros kritimo. Yra spėjama, kad bus šalūs ir gali iškristi ir sniegas.

— Iš Rio pranešama, jog ten buvo vienas dviejų aukštų namo savininkas suareštotas, kai jis bandė nelegaliu būdu išvaryti savo nuomininkus, kad galėtų butą išnuomoti kitiems už aukštesnę kainą. Minėtas namų savininkas, norėdamas priversti išeiti senusius buto nuomininkus, išjungė vandens ir gazo laidus. Kadangi šitoks elgesys yra skaitomas kaip prasizengimas prieš įstatymą, namų savininkas buvo pasodintas į kalėjimą, kur lauks teismo.

— Yra pasiūlyta įstatymo projektas įvesti 9 val. darbo dieną. Projektas susilaukė smarkios kritikos ir vargu bus nubalsuotas.

TAUTINĖ BAŽNYČIA

São Paulo kardinolas Dom Carlos Mota paskelbė tikintiems laišką apie vadinamą «tautinę brazilų katalikų bažnyčią», kuri atsirado tik prieš keletą metų.

Savo liturgiją jie yra nuko-pijavę iš Kat. Bažnyčios. Taip pat šios atkalos kūrėjai turi artimus ryšius su komunistais. Jų įkūrėjas yra parašęs įžangą į Raudonojo Dekano knygos vertimą apie Sovietų Rusiją.

Į naujos herezijos eiles stotjo ir daug komunistų, kad iš ten patogiaus galėtų pulti Kat. Bažnyčią.

«Naujo tikėjimo» parapijų yra ir kaikiuriuose São Paulo priemiesčiuose.

— Prieš penkeris metus priimta federalinė ir S. Paulo valstijos konstitucija bus keičiama. Yra išrinktos atatinamos komisijos, kurios ruošia naujus projektus, bei daro pataisus.

Sanpauliečiai be parlamento nori dar įvesti senatą kuriai kontroliuotų leidžiamosios ir įstatymų vykdomosios valdžios darbus.

Federalinėje konstitucijoje nori daugiau galios suteikti prezidentui. Kiti gi baiminasi, kad vėl nebūtų įvesta diktatūra.

— Įvykusiame trabalistų partijos suvažiavime buvo pirmininku išrinktas dabartinis Brazilijos prezidentas G. Vargas.

— São Paulo miesto gatvių pravedimui paskirta 522 milijonai kruzeirų.

suvaržomas. Užpuolimo metu buvo užmuštas to priemiesčio komunistų partijos sekretorius.

Panašus užpuolimas yra buvęs ir kitame priemiestyje birželio 9 d.

Federalinės policijos pranešimu kaltininkų dar nepavyko susekti.

Buenos Aires mieste vyksta aukštesnių ir aukštųjų mokyklų studentų streikas. Kaip priežastis nurodoma policijos išiveržimas į universitetą ir vieno studento suėmimas. Sulig nusistovėjusia tradicija policija neturi teisės įeiti į universiteto patalpas ar teritoriją ir ką nors areštuoti. Buenos Aires policija studentą suėmė universiteto rūmuose. Studentai protesto ženklais paskelbė streiką.

Vyriausybė tvirtina, kad šis streikas turi ryšių su komunistais, kuriam rūpi ardyti krašto tvarką ir ramybę. Studentų streikas tebevyksta.

De Valera Laimėjo

Vienas didžiųjų Airijos valstybininkų yra De Valera, kuris šį mėnesį buvo išrinktas Airijos ministrų kabineto pirmininku.

De Valera prieš valdžios vairo stotį nebe pirmą kartą. Prieš 20 metų vadovavo airiams jų kovose prieš anglus už laisvę. Per 16 m. vadovavo Airijos politikai. Tik prieš trejus metus įvykusiuose rinkimuose opozicijos buvo nugalėtas. Dabar vėl paėmė į savo rankas airių tautos vairo.

— Kai Sudane kalėjimų sargai streikavo, daug kalinių pasinaudodami ta proga pabėgo.

— Iš Kanados pranešama, kad yra atrasti Alberta provincijoje dideli žibalo šaltiniai.

— Belgijos karalius Leopoldas III liepos 16 d. atsiskyrė nuo sosto, kurį perleis savo sūnui.

— Rusų industrija, karo strategų nuomone, amerikainai galėtų sunaikinti 2-3 mėnesių laikotarpyje.

— Šį mėnesį Brazilijon atvyks vokiečių ambasadorius Fritz Cellers. Brazilijos vyriausybė taip pat paskyrė varų Vokietijai savo ambasadorių.

— Buenos Aires policija vienoj spauštuvėj rado 3000 proklamacijų kurstančių streikuiuoti paremiant Ispanijoje vykstančius streikus.

RINKIMAI ITALIJOJE

Italijos savivaldybių rinkimus laimi krikščionys demokratai iš visu didžiųjų miestų, kur savivaldybes laikė savo rankose komunistai, dabar krikščionys demokratai juos išstūmė.

Bet bendrai komunistinis elementas Italijoje yra dar gana stiprus, ypač neturtinėse Italijos provincijose.

Rinkimai Prancūzijoje

Birželio mėn. 17 d. Prancūzijoje lemiameji rinkimai. Jie yra labai svarbūs dabartiniu momentu tiek užsienio tiek vidaus politikoje.

Lenktyniauja tarp savęs 3 didelės srovės: dešinės ir centro partijos, De Gaule partija ir komunistai.

Lietuvi!

BIRZELIO 24 D. 8:30 VĀL. VISI Į TEATRO MUNICIPAL' TAUTOS GEDULO DIENOS MINĖJIMAN

KLAUSYKIME «AMERIKOS BALSŲ» LIETUVIŠKAI

«Amerikos Balsas», kurio tikslas yra informuoti lietuvius gyvenančius anapus geležinės uždangos apie esamą padėtį, yra gerai girdimas ir Brazilijoje 18.45 val. (6 val. 45 min. vakaro) Brazilijos laiku. Bangos ilgumas 13,19.

jei dar porai metų bus pratęstas kainų ir algų užblokasimas.

— Balandžio 16 d. dingęs anglų povandeninis laivas su 75 vyrais, surastas Lemcho kanale 78 mt. gilumoje. Laivo iškelimas yra labai sunkus.

— Londono oficialiai patvirtinama, kad Anglija ir Amerika priėjo susitarimo Japonijos klausimu. Anglija iki šiol vis baiminosi būsimos Japonijos karinės galybės.

Taip pat prieita vieningos nuomonės ir Formozos reikalu. Gyvenamojo momento įvykiai verčia dėti į šalį bet kokias baimes.

PERSŲ ŽIBALAS

Persijoje prasidėjo derybos dėl žibalo tarp Persijos vyriausybės ir «Anglo-Iranian» kompanijos atstovų.

Kaip matyti iš pranešimų derybos neina labai sklandžiai. Anglijos ambasadorius įteikė protesto notą persų vyriausybei prieš nelegalų veikimą Abdano šaltiniuose.

Taip pat ir anglams buvo įteiktas ultimatumas, kurio turinys dar nežinomas, ir į kurį anglai turi atsakyti ligi sekmadienio.

Mirga Marga...

Viename Londono muziejų neseniai rastas vienas «Week Manchester» 1727 m. numeris kuriame tilpo sekantis skelbimas:

«Dievas davė Adomui levą. Aš esu viengungė ir ieškau ištikimo ir pamaldaus draugo - Ellenborgy Morrison».

Ranka ten pat padarytas prieraišas sako:

«Ellenborgy buvo suimta ir gydytojas specialistas, apžiūrėjęs ją, ieškodamas beprotystės požymių, neradus buvo paleista».

Berlyno rytinėj zonoj ant tvoros, buvo didelėmis raidėmis užrašyta: «Go home».

Ką tai reiškia? — klausia vienas berlynietis kitą.

— Tai angliškai «eik namo», — paaiškina antrasis.

— Nesąmonė, — sako pirmasis: — juk rusai vistiek nusupranta, kas čia parašyta.

VISAME PASAULYJE

DINGO DU BRITŲ DIPLOMATAI

Š. m. gegužės 25 d. dingo be žinios du Anglijos užsienio reikalų ministerijos tarnautojai: Mac Lean, užsienio reikalų ministerijos Amerikos skyriaus šefas, ir Burgess, Britų ambasados Vašingtone antrasis sekretorius.

Abu diplomatai labai gerai žinojo amerikiečių ir britų santykius. Pagal policijos tar-dymo davinius abu anglai atvyko į Prancūziją į St. Malo, kur išsinešė taksiją į Rennes miestą. Toliau nieko daugiau nežinoma apie dingusiuosius.

Dingusių šeimos gavo dvi telegramas iš Romos, kur abu anglai pranešė, kad yra išvykę į kažin kur ilgesniam laikui. Visos anglų, prancūzų ir italų policijos pastangos surasti dingusius nedavė jokių rezultatų.

Yra daleidžiama, kad abu anglai galėjo pabėgti pas rusus.

Tas faktas labai neįtikinamas. JAV taipgi jaučiama daug nepasitenkinimo anglų diplomatijos kadru pasirinkimu ir saugumo policijos neefektingumu.

Sovietai kaltina Persus

Iš Teherano pranešama, kad S. Sąjunga apkaltino Persiją, kad pastaroji pasinaudama vienos upės vagos pakreipimu yra užgrobusi tam tikrą Sovietų teritorijos plotą, kuriame dabar Persija pasistatčiusi elektros stotį. Sovietai pareikalavo, kad minimoji

elektros stotis būtų nugriauta, o ginčijamas žemės gabalas Sovietams gražintas.

Persai šiuos reikalavimus atmetė.

BRADLEY ANGLIJOJE

JAV vyriausioje štabo virštininkas gen. O. Bradley laikėsi Anglijoje, kur kalbėdamas apie Atlanto pakto valstybių apginklavimo reikalus išsireiškė pažodžiui:

«Atlanto pakto valstybės kartu su Amerika turi paskutinį bintį savo ginklavimosi pasirėngimus, nes nežinome, kiek laiko dar mums lieka».

— Gegužės 7 d. mirė vienas plačiausiai žinomas Amerikos laikraštiniųinkas, NY Daily News korespondentas Fred Pasley, 62 m.

Peronistai pūla komunistus

Grupė iš 12 žmonių trečiadienio naktį Buenos Aires priemiesty Patricios užpuolė komunistų būstinę. Komunistų partijos veikimas Argentinoje nėra uždraustas, bet faktinai įvairiais potvarkiais yra

UŽSAKYKITE
MŪSŲ
LIETUVA
SAVO PRIETELIAMS

Mažiesiems

Stasys Laucius

PAPASAKOK, MAMYTE

Papasakok, prašom! brangioji mamyte, tu daug apie viską žinai, kaip lenkėsi puošnūs valdovai prieš Vytį, kaip gynė pilis milžinai;

kaip vėliavos bokštuose žaizdomos plakės garbės ir didybės laikais, kaip, mūsų narsiems kunigaikščiams įsakius, prie sienų žygiavo pulkai;

kaip žlugo kryžiuotis žiaurus ir galingas, nusiaubęs aisčių žemes, kaip Vytauto Didžiojo širdžiai sustingus, kentėjome priespaudą mes;

kaip spaudą gabeno per šaltį ir lietu, slapta, naktimis, po skvernu, kad žiburį lūšnoj lietuvis turėtų, kad šviestų dukras ir sūnus;

kaip mūsų jauni savanoriai artojai, beginkliai, basi, alkani, granatomis priešą palankėj žegnojo ir grūdino dvasią ugnį;

kaip krašto ir džiaugsmą, ir sielvartą didį sukaupdavo brėkstant minia, kai gerbdavo laisvės aukas invalidai prie Karo Muziejaus, Kaune.

Sakyki, sakyki, brangioji mamyte, tu daug apie viską žinai, ar vėl pamatysim prie Nemuno Vytį, ar liksime čia amžinai?

KUR ŠIANDIENA JINAI?

Maironis

Kur šiandiena jinai?
Miega jos milžinai:
Po žemių jų ilsis krūtinė!
Kaip po audrų didžių,
Kad ant marių plačių,
Užmiega vilnis paskutinė.

Kur garsioji šalis,
Varius savo vilnis
Lig Dono ir Marių Juodųjų?...
Vienas garsas tiktai,
Vien apžėlę kapai,
Beliko iš amžių senųjų!

Miega bočių šalis!
Apsiniaukus naktis
Tiek amžių kaip jai nebešvin
(ta!...

Veltui meldi aušros,
Miršta balsas maldos,
Vien gailios tau ašaros krinta!

Gedimino laikus,
Vaidelotas garsus
Prikeltu!... Bet kur Vaidelotas?
Graudūs kanklių balsai
Nebeskamba visai:
Jų raktas dirvonais užklotas.

O Vienok Lietuva
Juk atbus gi kada,
Ne veltui ji tiek iškentėjo!
Kanklių balsą išgirs,
Miegas kraujas užvirs,
Nes. Kryžius gyvatą žadėjo.

Skausmuos jėgos suaugęs,
Atgimimo sulauks:
Juk blaivosi orai aptemę,
Tik į darbą greičiau!
Tik mylėkim karščiau!
Tik, vyrai, pajudinkim žemę!

Dveji Metai

NUO tos dienos dabar jau dveji metai praėjo. Daliukas ir Rūtėlė su savo tėvais gyvena vakarų Vokietijoje, Bekampų stovykloje, kur yra daug lietuvių. Gyvena ir liūdi senelės, pasilikusios tėviškės daboti.

Ir kaipgi jos neliūdės? Ji ne tik mokėjo skaniai pavaldinti, bet mokėjo ir gražiai padainuoti. Visokių dainelių pridainuodavo: ir lopšinių, ir rytmetinių, ir apie žvirblį, ir apie uodą — kokių tik norėjai. O kiek pasakų! Išstis dienas ir naktis galėjo sekti.

Ne, tokios senelės niekas neturėjo. Del to ar galima ją pamiršti? Niekada.

— Rūtėle, — klausia Daliukas, — ar tu norėtum dabar pamatyti senelę?

— O kur?... — klausia Rūtėlė.

— Bet ar norėtum? — sako Daliukas.

— Norėčiau.

— Gerai. Eiva pas senelę, ir pamatysiva.

Rūtėlė dar žiūri į jį.

— O kur senelė? — klausia mergaitė.

— Argi tu nežinai? Lietuvoje, Kalnėnuose.

— O kaip mudu ten nueisiva?

— Aš tave nuvesiu, — atsakė Daliukas.

— Gerai, — pritaria Rūtėlė.

— Bet žiūrėk, Rūtėle, — sako broliukas, — mamai nei tėčiui nereikia sakyti.

— O kodėl?

— Naleis.

— Kodėl neleis?

— Sakys — per toli. Bet tu, Rūtėle, nebijok. Mudu, kad ir ilgai keliausime, o vistiek nukeliausime. Atgal ir senelę paimsime. Nė kažin kaip nepaliksva. Ir pėsti neisim. Ar nežinai, kad namie palikom dar vieną kumelikę? Pasikinkysim ir važiuoti atvažiuosim.

Rūtėlė labai mėgo važinėti. Ji gyvai pritarė Daliukui kai jis taip gražiai kalbėjo.

— Šiandien mudu patylomis pasiruoškiva, o rytoj iš ryto ir išeisiva, — kalbėjo Daliukas.

— O ar tu žinai kelią Daliukai? — paklausė Rūtėlė.

— Žinau. Mudu su mama jau kelis sykius tuo keliu ėjova į kaimą daržovių. O kai nežinosiva, pasiklausiva. Juk ir ant šen kelių nežinojom, o ar neatvažiuovom? Ar neatsimeni, kaip tėtis pasiklausdavo.

Rūtėlė su viskuo sutiko, ir juodu ėmė ruošti šį tolimą kelionę. Patylomis šnabždėjos, daiktelius dėjos ir svajojo, kaip keliausią, kaip su senele susitiksią.

(Iš A. Giedriaus «Kelionė į Lietuvą»)

Mintys dirbo įkaitusiai, greit ir tiksliai... Jo (43) padėtis yra mirtinai pavojinga, bet dar tikriausiai pataisoma.

Išeitis yra tik vienintelė... nutraukti kontaktą - gyventojų sąlytį su Lūšio vadovaujama partizanais. To nepadarius kova beveik neįmanoma. Su miestų gyventojais tai padaryti nėra jokia problema. Tačiau lemiančią gyventojų daugumą sudaro kaimiečiai - žemdirbiai, kurie dar gyvena savo senose gyvenvietėse ir jų tiksli kontrolė prie šių sąlygų beveik neįmanoma.

Kolchozai per maži objektai, per maži žmonių koncentracijos punktai, kad būtų galima laikyti prie kiekvieno kolchozo MGB dalinius.

Atskiedimas vietos gyventojų atvežtųjų azijatu priemaiša irgi nedavė reikiamų pasekmių, nes patys azijatai ne tik prijaudė ir padeda partizanams, bet prie pirmos progos dezertuoja iš kolchozų ir prisideda prie vienu ar kitu partizanų grupių.

Reikia ieškoti kito būdo... Ir Šogamas tą būdą surado... «Viską reikia vėl pradėti nuo pat pradžių - sugriauti seną ir pastatyti naują». Ne tik reikia sugriauti paskiras valstiečių - žemdirbių gyvenvietes, bet ir jau pastatytus kolchozus. Jų vietoje liepsiu pastatyti «agro miestus» kurie būtų didžiuliai žemdirbių koncentracijos punktai. O prie kiekvieno tokio «agro-miesto» pastatysiu kalėjimą ir kazematus MGB daliniams. Tada reikals bus išspręstas visu šimtu nuošimčių.

Partizanai ir visoks kontra-revoliucinis judėjimas prie tokių sąlygų savaime turės išnykti. Užbaigė savo išvadą Šogamas padaręs pasitenkinimo šypsena, jei iš viso panašų į kaukę jo veido išsikreipimą galima būtų pavadinti šypsena.

— Na, o kas perkels kolchozininkų gyvenamus namus ir kas juos atstatys, ten naujame koncentracijos punkte? — uždavė sau Šogamas naują klausimą.

Ir čia jis netrukus surado išeitį.

— Liepsiu suorganizuoti iš tu pačių kolchozininkų «statybininkų brigadas». Tų brigadų uždavinys bus nugriauti kolchozininko namą ir medžiagą pergabenti į numatytą koncentracijos vietą. O toliau kolchozininkas turės pasistatyti jau pats. Kaip tik tam reikšmė labai patogus laikas.

Iškraustytas kolchozininkas ten kur turės sto vėti jo namas, atsiduręs po plynu dangumi ir turėdamas prieš akis ateinančios žiemos vaizdą, kad nesušaltų, pats ir jo šeima, bus priverstas per dieną ir naktį statyti sau pastogę.

Šis būdas turės dar viena, tiesiog neįkainojama reikšmę. naujo «tarybinio žmogaus» auklėjimo srityje. Visas naujas kolchozininku prieauglis bus auginamas ir tobulinamas čia pat vietoje. Priaugantis jaunimas nesurku bus paimti visiškon valdžios globos kontrolėn.

Tai bus didžiausias komunizmo statyboje atsiektas laimejimas...

Patenkintas savo samprotavimo išvadamis Šogamas iš džiaugsmo net delnais patrynė, ir išsiėmęs iš stalčiaus nikelinę dėžutę rengėsi iš jos išimti adatą, kad padarytu sau išvirkštima, bet tuo momentu pabeldė į duris. Šogamas vėl paslėpė dėžutę rašomojo stalo stalčiuje ir nepatenkintu balsu įsakė:

— Įeikite!

Duryse pasirodė jau Vilniaus «siaubo namuose» matytas Šogamo atmetęs palydovas - vaiduoklis. Jis rankoje laikė didelį glėbį laikraščių. Šogamas nieko nesakydamas akimis savo palydovul - vaiduokliui parodė stalą. Tas padėjęs laikraščius pasisuko eiti durų link.

Šogamas jį sulaukė ir pasakė:

— Neileisk nieko. Kai man būsi reikalingas aš pats pašauksiu!

Po to jis padaręs sau išvirkštima, paėmė popierio lapą ir pradėjo greitai rašyti. Dar kartą

atydžiai perskaitęs ką buvo pirašęs, padarė paaisymus, kai kurias vietas papildė.

Naujas žemdirbių - koncentravimo įsakymas buvo paruoštas. Tas įsakymas pirmoje eilėje lietuviškai naujai prie SSSR prijungtas sritis: Pabaltijio valstybes, Baltgudijos ir Ukrainos dalis buvusias Lenkijos teritorijoje.

Dabar liko šį įsakymą perrašyti ir duoti pačiam Stalinui pasirašyti. O toliau šiam įsakymui vykdyti smulkias instrukcijas paruoš kiti... Jis norėjo pašaukti savo cerberį, kad tas paduotų jo rankraštį mašininkui perrašyti, bet apsigalvojęs pats nunešė ir vėl sugrįžo savo kabinetan.

Šogamas jautėsi pavargęs, pažiūrėjo į laikrodį ir nutarė atsigulti - pasilsėti.

Paėmęs nuo stalo laikraščius išsitiesė ant sofos ir ėmė prabėgomis skaityti paskutines žinias:

- Karas Korejoje... Čia Šogamas nerado nieko naujo, nei įdomaus. Jis žinojo, kad tas taip vadinamas «konfliktas», jei ir pasidarytų Fremliui nepatogus, gali būti kiekvienu momentu to paties Kremliaus įsakymu sustaldytas, taip, kaip ir buvo pradėtas.

Toliau «Pasaulinis Taikos Kongresas Varšuvoje». Čia Šogamas ėmė skaityti labiau atsidėjęs. Jam rūpėjo ne kas nutarta, nes jis Šogamas, šių nutarimų turinį jau matė prieš keletą mėnesių paruoštą pas Staliną!

Bet jam rūpėjo, kas tame «taikos kongrese» dalyvaus...

Toliau skaitydamas jis savo akimis nenorėjo tikėti: pirmoje eilėje figuravo anglikonų bažnyčios bišopo Džonsono pavardė, po to ėjo tos pačios bažnyčios atstovai iš Škotijos - Aleksandras Rait, Jan Špeter (Vengrija), Gerz von Peipcis (Vokietija), Andrea Gadžero (Italija), Džon Darr, Robert Mūr (JAV) ir kiti įvairių kraštų ir religinių sektų bei bažnyčių atstovai bei įtakingi veikėjai... Šalia tų tikiybinių dezerterių ir dvasinių degeneratų buvo advokatai, profesoriai iš visokių universitetų, rašytojai, žurnalistai, fabrikantai, generolai ir t. t.

— Neblogus «draugas» pasirinko sau Stalinas užsienyje — pagalvojo Šogamas.

Darbininkų ir valstiečių pavardžių Šogamas tame «taikos kongreso» sąrašė nerado. Jis tai pastebėjo ir ėmė galvoti kodėl ten jų nėra?

(Bus daugiau)

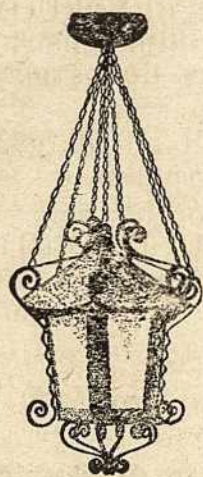

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVĖ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių grąžtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N° 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas
ALEXANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO, — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių
Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra *radio laboratorija* įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus
Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

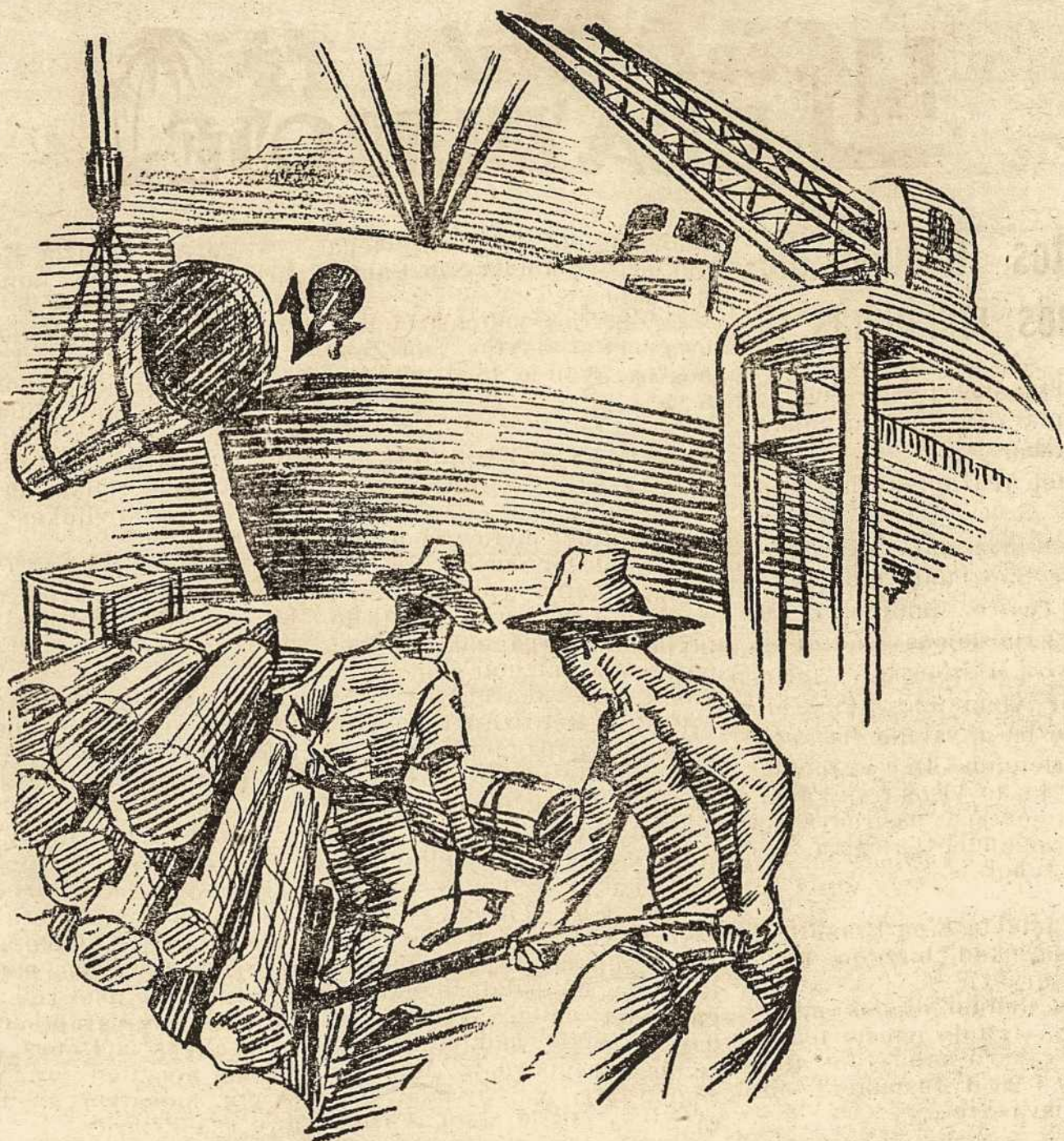
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av, Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Joher Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIUS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOŠ CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S A O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJoje

Tautos Gedulo dienos minėjimas.

— Pavergtoji Lietuva bus išlaisvinta visų lietuvių vieningu darbu.

Todel neužmiršk dalyvauti Tautos Gedulo Dienoj birželio m. 24 d. 8.30 val. vakaro minėjime São Paulo miesto teatre (Teatro Municipal), kuris yra ruošiamas bendrai estų, latvių ir lietuvių. Pagrindinę ir vienintelę kalbą minėjime pasakys didelis lietuvių prietelius Dr. Franchini Netto. Po to visos trys Pabaltijo kolonijos pasirodys su savo meninėm pajėgom, solistais, choraais.

— Lietuvių S-ga Brazilijoje praneša, kad birželio mėn. 24 d. sąryšyje su vykstančiu Tautos Gedulo dienos minėjimu São Paulo miesto teatre šokių vakaro nebus. Jos atkeliamos į 23 d. šeštadienį, Jounių išvakarės.

— Praėjusį šeštadienį, įvykusiame Liet. S-gos Brazilijoje vakare dalyvavo daug žmonių. Rengėjai gavo gražaus pelno, kuriuo bus apmokėtos Vila Belos mokyklos mūrinės tvoros uživerimo išlaidos.

— Birželio m. 10 d. Vila Zelinoje staiga mirė Magdalena Šavirienė 62 m. amžiaus. Vėlionė yra kilusi iš Kampiškų Kauno apylinkės. Paliko nu-

liūdusius du sūnus ir vieną dukterį. Palaidota São Caetano kapuose.

Egzekvijos vėlionės intencija bus atlaikytos Vila Zelinos bažnyčioje 18 d. birželio 8 val.

JAUNIMAS DOMISI LIETUVIŲ KALBA.

Paskutiniu metu yra pastebėtas didesnis susidomėjimas lietuvių kalba, ypač jaunimo. Norintėji geriau pramokti lietuvių kalbos pageidauja, kad būtų suorganizuoti lituanistikos kursai vakarais.

Iš Bom Retiro apylinkės lietuviai tėvai pageidauja suorganizuoti ir jų apylinkėje lietuvių kalbos mokymus mokyklos amžiaus mokiniams.

Iniciatyva labai sveikintina, ypač kai ji išeina iš pačios visuomenės tarpo. Patalpų klausimas Bom Retiro irgi būtų nesunkiai išsprendžiamas Reikalingas patalpas galima gauti net velui. Tik vieno dalyko reikia: mokinių. Juos reikia suregistruoti. Mokinių registracijai galėtų labai gerai proga misijų metu, kurios prasidės liepos mėn. 8 d. 6 val. vakaro. Santa Inez Colegio koplyčioje. rua Tres Rios

Vila Zelinoje norintieji lankyti lietuvių kalbos kursus, prašomi registruotis klebonijoje.

— Būsimos gimnazijos ir mokyklos teatro rūmų statyba Vila Zelinoje, šią savaitę jau bus pradėti. Statomi arti seselių pranciškiečių vienuolyno, ju nuosavybėje.

— Misijų pradžia Bom Retire Santa Inez koplyčioje, rua Tres Rios bus 8 d. liepos mėn. vakare Misijonierius kun. J. Bružikas S. J. pranešė, kad pradžioje liepos grįžta atgal į São Paulo toliau vesti misijų lietuviams Agua Raza Moinho Velho apylinkių lietuviams bus vėliau pranešta, kada į jų apylinkes atvyks misijonierius.

Bom Retiro, Parí, Canindé ir apylinkių lietuviai praneškite visiems, kad misijų pradžia 8 d. liepos.

— Rašytojas Petras Bubicakas jau grįžo iš tolimos 11 tūkstančių kilometrų, po Brazilijos šiaurę, kelionės.

STATYS KLEBONIJA.

Pastačius bažnyčią ir mokyklą yra neatidėliotinas reikalas statyti kleboniją. Klebonija bus statoma parapijiečių aukomis Tuo reikalu kunigai lankys parapijonys rinkdami aukas. Statybos darbus norima neužilgo pradėti. Vietą yra numatyta šventoriuje prie rua Estoril.

Paieškojimai.

Paieško Vincas Nanartonis, Motiejaus Nanartonio kilusio iš Gudenos kaimo. Trakų apskr., paskutiniu metu gyvenusio Amerikoje, Chicago Illinois.

Julius Endriuška, gyvenantis Argentinoje, Mendoza mieste, 9 de Julio 2702. paieško Alberto Stočkaus ir jo žmonos Onos Klimavičienės.

Liuda Matelionienė gyvenanti São Paulyje, Rua da Graça 415, ieško Bronės ymantienės gyvenančios Brazilijoje.

Jurgis Matikonis paieško savo dėdės Vincento Matikonio gyvenusio Š. Amerikoje 606 Camden ave., Burlington N. J., ir prieš kiek laiko atvykusio Brazilijon ir galimai apsigyvenusio São Paulyje. Dėdės arba apie jį žinančių prašau pranešti šiuo adresu: Snr. Jurgis Matikonis, Caixa Postal 74 Camará, Vila Aurora - Est. do Paraná.

J. F. Pačinskas gyvenantis Amerikoje 54 Tenney st. ieško savo brolio V. Pačinsko, gyvenančio São Paulo mieste, ar apylinkėse.

P. Teresė Davolytė pirmoji lietuvaite akordeonistė Brazilijoje, gyvenanti Rio de Janeiro stadijuojanti muziką Rio de Janeiro prof. George Brass Akordeonistė groja ruošiamuose akademijos profesorių ir mokinių koncertuose.

P. Teresė Davolytė yra

PARDUODAMA KRAUTUVĖ

(Secos e molhados)

Vila Oratorio, Aveida A Nr. 1180, geromis sąlygomis. Smulkesnių informacijų galima gauti vietoje.

PUIKI PROGA NUSIPIRKTI NAMA.

Rua Ibitirama, 1076 - V. Zelina Vieta patogiausia, nes pro šalį eina tiesiog miestas trys autobusų linijos. Namas trijų kambarių ir virtuvės. Kaina atsitiktinė. Daugiau informacijų vietoj nurodytu adresu.

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO

J. L. Galinskas Ltda.

AV. DR. GIACAGLINI, 71-C V. ALPINA.

BALDŲ SANDĖLĮ.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tik tai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

Vila Alpinoje, arti autobuso stoties.

Čia gausi geresnę medžiagą ir pigiau mokėsi

P. L. B-nės Jundiaį skyriaus nariai aukojo:

Vardas, Pavardė	VLI-Kui (T-tos fondui)	Liet. Raud Kryžiui	16 Vasario gimn. Vokiet.
Jonas Jusis	Cr.\$20,00	Cr \$10,00	Cr.\$20,00
Juozas Mikalauskas	" 50,00	"	" 50,00
Petras Vingelis	" 10,00	"	" 5,00
Juzė Vingelienė	" 10,00	"	" 5,00
Rūta Balčiūnaitė	" 20,00	" 5,00	" 5,00
Vida Balčiūnaitė - mokinė	" 5,00	"	" 5,00
Povylas Miškinis	" 50,00	" 5,00	" 5,00
Ona Miškinienė	" 10,00	" 10,00	"
Dr. El. ir Julija Draugeliai	" 500,00	" 10,00	" 100,00
Kęstutis Draugelis	" 500,00	"	"
Gediminas Draugelis	" 300,00	"	"
Petronelė Vosylienė	" 20,00	"	"
Apolonija Čemarkienė	"	"	"
ir Feliksas Čemarka	" 50,00	" 25,00	" 25,00
Jonas Griėšius	" 25,00	"	" 25,00
Juzė ir Domin. Ganiprauskai	" 120,00	"	"
	Cr\$1690,00	Cr.\$65,00	Cr.\$245,00

Viso: Cr.\$2000,00

P. S. Pinigai pasiųsti per vieną Šveicarijos banką.

IRMAOS

ESCRITORIO VILAZELINA

BAUZYS

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Fequerimentos
Contratos na Junta Comercial	Balçoas
Distratos na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

FOTO PRINCEZA

AVENIDA ALVARO RAMOS, 1160. — SÃO PAULO

(Prie pask. sustojimo vietos autobuso 33 Quarta parada)

Savininkas **VLADAS POCIUS**

Įvairaus didumo padidinti portretai — spalvuoti! Foto ant porcelano, antkapiams. Meniškos, gražios foto nuotraukos! Greitas ir sąžiningas darbas!

Lietuviams pigiausias kainos!

PINIGŲ UŽ «MŪSŲ LIETUVOS» PRENUMERATĄ PRAŠOME

KREIPTIS: - KAZIMIERAS MILIAUSKAS CAIXA POSTAL 371

siusti ir visais kitais Administraciniais reikalais